

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

08.10.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

[Вестник Стандарт](#)

✓ **Бизнесът съкращава, за да плаща**

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-10-08&article=426767>

Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал

- Какво в числата на бюджет 2013 притеснява бизнеса, г-н Велев?

- На заседанието на тристранната комисия ние, работодателските организации, смятаме да поставим някои въпроси на вицепремиера г-н Симеон Дянков, за да изясним именно това, което ни притеснява.

- Какви въпроси?

- Ами например относно приходната част на бюджета, за повишените приходи от ДДС и акцизи например, за ръста на инфлацията, за очаквания растеж на потреблението. За подобряване на събираемостта в резултат на предстоящите мерки, например онлайн свързването на касовите апарати с агенцията по приходите. Ще попитаме и за основанията за заложения ръст на brutния вътрешен продукт (БВП) от 1,9%, който ние оценяваме като оптимистичен. Най-важният въпрос обаче е какви са буферите, заложи в бюджета при неблагоприятен сценарий, например в случай на неизпълнение на някои от показателите при по-нисък ръст в икономиката. Това е наложително, защото прогнозите в световната икономика са за влошаване. Как ще се запази дефицитът от влошаване при по-малко приходи? Трябва да се намалят разходите - откъде ще се намалява? Явно няма да може да стане от парите за пенсии. Очевидно в такъв случай ще започне отново забавяне или оръзване на плащанията по ДДС, ще се бавят парите за обществените поръчки, за признаване на направени разходи. Предполагаме, че ще има изземване на ликвидност от икономиката, което няма да е добре. Това са нашите притеснения и основно в тая насока искаме да получим повече сигурност и уверения, че това няма да се случи.

- Заложени са 2 процента намаляване на безработицата. Ще открива ли бизнесът повече работни места?

- Наскоро правихме анкета сред наши членове. Повечето предприемачи твърдят, че ще запазят сегашните. 25 процента обаче са категорични, че ще съкращават служителите. Много малка част имат намерение да назначават нови. Затова нашата прогноза е по-скоро за намаляване броя на работните места. Колегите предпочитат да свиват щатовете, но да повишават заплатите на останалите на работа, такава е тенденцията. Разбира се, нови работни места може да се откриват при наличието на повече инвестиции, на нови бизнеси.

- Имате ли такива очаквания?

- Виждаме, че и самото правителство не планира голям ръст на инвестициите. Добрата новина е, че се променя структурата им. Повечето са вложения в производствени мощности, не са в недвижivosti и имоти, не са във финансовия сектор. Те ще увеличават добавената стойност.

- Няма ли все пак нещо положително в проекта за бюджет 2013?

- Това са облекченията за малкия и средния бизнес. Имам предвид решението фирмите с годишен оборот до 300 хил. лв. да не плащат авансово данък печалба, а наведнъж в края на годината. Това ще остави в дребния бизнес пари за оборотни средства, ще подобри тяхната ликвидност и ще им спести административни разходи.

darikfinance.bg

✓ **Капиталовият ни пазар е като на фалирала държава**

<http://darikfinance.bg/novini/82827/%CA%E0%EF%E8%F2%E0%EB%EE%E2%E8%FF%F2+%ED%E8+%EF%E0%E7%E0%F0+%E5+%EA%E0%F2%EE+%ED%E0+%F4%E0%EB%E8%F0%E0%EB%E0+%E4%FA%F0%E6%E0%E2%E0>

В сряда Министерството на финансите публикува проекта на Бюджет 2013, който много експерти нарекоха нереалистичен. За състоянието на икономиката, смисъла от минимална заплата в България и приватизацията на БФБ коментира Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България

- Г-н Велев, МВФ препоръча да предприемем действия за стимулиране на растежа. Какви мерки са необходими в момента?

- Необходими са реформи и бюджетът е инструмент за провеждането им. За съжаление, много от реформите бяха отложени - здравеопазването, в пенсионната система, образованието, системата за сигурност и административната реформа. Въпреки съпротивата до момента има известен напредък – например увеличаването на стажа и известно ограничение на ранното пенсиониране, но усилията трябва да продължат.

- И все пак идва изборна година и надали ще се постигне особен напредък с реформите.

- Действително идва изборна година и има голям натиск за увеличение на доходите. Ние обаче не спираме да повтаряме, че основният проблем е в заетостта, не в доходите. При нас средната работна заплата е нараснала в последните 4 години с над 30%. В годините на криза средната работна заплата расте далеч над средното за ЕС и сме в първата тройка по ръст на доходите. Вдигането на заплатите изпреварва ръста на производителността, а в същото време

са загубени над 400 000 работни места. Всякакви действия, които ограничават икономическата свобода, увеличават безработицата и водят до спад на заетостта.

- Какъв ръст очаквате Ви?

- Ако изобщо има ръст, не очакваме той да е над 0,5%. Не е изключено да има и спад - рецесията в еврозоната се задълбочава, а 60% от стокообмена ни е с нейните страни членки. Не е розова картината и за световната икономика – прогнозите за Латинска Америка, Китай и Япония са низходящи. Необходимо е икономизиране на външната политика на България – не трябва да се караме с никой, а да търгуваме с всички. Докато ние много често сами си затваряме пазари с необмислени действия на политици.

- За кои пазари трябва да сме по-внимателни?

- Трябва да се говори много внимателно и с Арабския свят, и с Русия - това са важни пазари за България. Чуждите дипломати са повече търговци, отколкото дипломати, а нашите се занимават повече с възвишени неща.

- Ще продължи ли износьт да бъде двигател на растежа?

- Експортът все още е на високо ниво. За съжаление, тенденцията е пречупена, но все още може да е двигател на растежа. По-скоро инвестициите не са на нужното ниво, а именно те предполагат растеж и повишаване на заетостта. Освен ниски данъци и макроикономическа стабилност, трябва да се наблегне и на подобряване на бизнес средата – чрез електронно правителство, правилно определяне на такси, по-малко регулаторни режими и др.

- Какви са очакванията Ви за безработицата през следващата година?

- Не сме оптимистично настроени за безработицата. Затова продължаваме да твърдим, че заетостта трябва да е приоритет, а не предизборно фокусът да е върху доходи и пенсии и да се иззема ресурс от бизнеса и домакинствата, който да се разпределя. Не очакваме спад на безработицата при сегашната ситуацията.

- Как може да се повишава заетостта, след като няма достатъчно квалифицирани кадри?

- Реформата в образованието не е спирала, но не сме стигнали до ситуация, в която кадрите със средно и висше образование лесно да се адаптират и да си намират работа. Налага работодателя да плаща втори път, за да ги дообучава. Трябват повече анализи и прогнози за потребностите на икономиката от съответните специалисти. Важни са социологическите проучвания и тенденциите, които могат да се вземат от държавните институции – НОИ и бюро по труда, за да се адаптира образованието. Трябва да има и защитени професии, защото не всички могат да са банкери, а има недостиг на заварчици, оператори на машини с ЦПУ, програмисти и др.

- Предстои поредно повишение на минималната заплата. Има ли надежден механизъм, по който да се изчислява кога и как е удачно да се прави подобна стъпка?

- Според нас минималната заплата трябва да се договаря за различните икономически дейности, както минималните осигурителни доходи. Не е отпаднало заплащането за прослужена възраст, има надбавки. В сектори като туризъм, хотелиерство, текстил и др. едно непремерено увеличение на заплатата (плюс тези доплащания за прослужено време) ще я направят много близка до средната. В други сектори никой не получава по-малко от 500 лв. - практически там минималната заплата не играе никаква роля. Ние сме против това административно вдигане на доходите.

- Има ли изобщо необходимост от минимална заплата?

- В много държави няма минимална заплата, има минимална почасова ставка, което дава по-голяма гъвкавост - може да работиш 40, 22 или 17 часа например. В този си вид минималната заплата у нас е нужна единствено, за да кажем, че се вдигат доходите, а оттам - събраните данъци и осигуровки, но това не помага за икономическия растеж.

- Добра ли е приватизацията на БФБ точно в момента?

- При продажбата на борсата цената не е най-важното. При нас има много голям контраст между поведението на индексите и състоянието на публичните финанси и банковата система. По финансова дисциплина сме сред отличниците, имаме добър кредитен рейтинг, а в същото време капиталовият ни пазар се е сринал. Можем да се сравним само с Гърция – т.е. капиталовият ни пазар е като пазарът на фалирала държава. Част от грешките се дължат на свръхрегулациите. Имаме повече отписвания, отколкото листвания. Капиталовият пазар у нас не е алтернативно място за финансиране на проекти - на практика банковото финансиране няма алтернатива. Един сериозен оператор ще спомогне за развитието на пазара и това е по-важно от високата цена.

- А няма ли го и този момент, че компаниите не се листват, защото не искат да излязат на светло?

- Не, има сръхрегулиране - затрудняват се коректните компании, те имат много повече административни задължения и прегради, затормозява се бизнеса им, стават неконкурентноспособни и им се пречи да работят. Това е и една от основните причини за състоянието на капиталовия ни пазар.

- В края на мандата – кои от мерките на ГЕРБ помогнаха на бизнеса и кои обещания така и не изпълниха?

- Инфраструктурата безспорно помага. Тя обаче не трябва да е само пътища, но и интернет, електронно правителство и в това отношение минусите остават. Нерешени са редица проблеми като таксата за битови отпадъци. Хората, а не активите, машините или сградите правят боклуците. Тук отново се събират пари не от този, който замърсява, а от този, който има. Като плюс отчитаме и предвиденото внасяне на финансовите отчети на едно място, както и намаляването на броя на платежните нареждания.

- Реален ли е за бизнеса сценарият за разпадане на еврозоната?

- Като цяло подобен сценарий би дал негативно отражение върху нас и ще влоши макросредата. Като че ли обаче другият сценарий е по-вероятен – повече интеграция, завишен контрол и инфлация вместо фалити на държави и разпадане на еврозоната.

- Вижда ли се краят на кризата в Европа?

- За съжаление, прогнозите не са много оптимистични и трябва да се научим да живеем в една нова среда. Няма скоро да се върнат тези тенденции за растеж от 6-7%.

akcent.bg

✓ Бюрото на Групата на работодателите на Европейския икономически и социален комитет

<http://www.akcent.bg/site/news.php?item=7415>

Днес, 5 октомври 2012 г., в гр. Банско се проведе заседание на Бюрото на Групата на работодателите на Европейския икономически и социален комитет /ЕИСК/.

На срещата–дебат бе обсъдена ролята на ценностите като мотиватор за по-доброто поведение на бизнеса, като се наблегна на общочовешките и морални ценности в бизнеса. Присъстващите се обединиха около мнението, че налагането на принципите на съпричастност към общочовешките ценности е един от основните фактори за рационално устойчиво бизнес развитие.

В срещата взеха участие г-н Яцек Кравчик – заместник-председател на ЕИСК, г-н Анри Малос – председател на Групата на работодателите на ЕИСК, г-н Педро Алмейда Фрейре - ръководител за групата за разработване на Етичния кодекс на европейските работодатели, редица представители на Икономическия и социален съвет на Република България. Срещата бе уважена и с личното присъствие на Видинския Митрополит Дометиан. Асоциация на индустриалния капитал в България /АИКБ/ бе представена от д-р Милена Ангелова – заместник-председател на Групата на работодателите на ЕИСК и главен секретар на АИКБ, и от г-н Никола Зикатанов – заместник-председател на Управителния съвет на АИКБ. ЕИСК е консултативен орган на Европейския съюз. Създаден е през 1957 г., за да предоставя експертно мнение към основните институции на ЕС (Европейска комисия, Европейски съвет, Европейски парламент). Това става чрез приемане на становища в законодателния процес. Една от основните му задачи е да осигурява мост между институциите на ЕС и „организираното гражданско общество“. Помага за укрепването на ролята на организациите на гражданското общество, като участва в „структуриран диалог“ с тези групи в държавите-членки на ЕС и в други страни по света. В Бюрото, което е ръководен орган на организацията, участват по един представител от всяка държава-членка на Европейския съюз.

infovarna.com

✓ Заседание на Бюрото на Групата на работодателите на ЕИСК

<http://www.infovarna.com/index.php?session=f2b975a06ea88473ea67218860b9bffb&action=read&click=open&article=1349501748>

Днес, 5 октомври 2012 г., в гр. Банско се проведе заседание на Бюрото на Групата на работодателите на Европейския икономически и социален комитет /ЕИСК/.

На срещата–дебат бе обсъдена ролята на ценностите като мотиватор за по-доброто поведение на бизнеса, като се наблегна на общочовешките и морални ценности в бизнеса. Присъстващите се обединиха около мнението, че налагането на принципите на съпричастност към общочовешките ценности е един от основните фактори за рационално устойчиво бизнес развитие.

В срещата взеха участие г-н Яцек Кравчик – заместник-председател на ЕИСК, г-н Анри Малос – председател на Групата на работодателите на ЕИСК, г-н Педро Алмейда Фрейре - ръководител за групата за разработване на Етичния кодекс на европейските работодатели, редица представители на Икономическия и социален съвет на Република България. Срещата бе уважена и с личното присъствие на Видинския Митрополит Дометиан. Асоциация на индустриалния капитал в България /АИКБ/ бе представена от д-р Милена Ангелова – заместник-председател на Групата на работодателите на ЕИСК и главен секретар на АИКБ, и от г-н Никола Зикатанов – заместник-председател на Управителния съвет на АИКБ. ЕИСК е консултативен орган на Европейския съюз. Създаден е през 1957 г., за да предоставя експертно мнение към основните институции на ЕС (Европейска комисия, Европейски съвет, Европейски парламент). Това става чрез приемане на становища в законодателния процес. Една от основните му задачи е да осигурява мост между институциите на ЕС и „организираното гражданско общество“. Помага за укрепването на ролята на организациите на гражданското общество, като участва в „структуриран диалог“ с тези групи в държавите-членки на ЕС и в други страни по света. В Бюрото, което е ръководен орган на организацията, участват по един представител от всяка държава-членка на Европейския съюз.

[БТА](http://bta.bg)

✓ АИКБ предлага минималната заплата да се договаря по икономически дейности

<http://bta.bg/bg/c/V1/id/464663>

Асоциацията на индустриални капитал в България /АИКБ/ предлага минималната работна заплата /МРЗ/ в страната да се договаря по икономически д...

investor.bg

✓ КНСБ предлага нов пакет от предложния за доходите в Бюджет 2013

<http://www.investor.bg/biudjet-i-finansi/333/a/knsb-predlaga-nov-paket-ot-predlojniia-za-dohodite-v-biudjet-2013,141117/>

В бюджета за следващата година трябва да бъдат заложили допълнителни мерки за повишаване на събираемостта на приходите и за увеличаване на бюджетния дефицит, за да могат да се посрещнат по-високи разходи за повишаване на доходите. Това е заявил президентът на КНСБ Пламен Димитров по време на кръгла маса "Заплащането на труда в България - предизвикателства и перспективи", съобщи БНТ.

В хода на предстоящите дебати по Бюджет 2013 синдикатите ще настояват за минимална работна заплата от 330 лв., а не 310 лева, за повишаване на майчинските поне на 290 лева, на минималното обезщетение за безработица и за повишаване на пенсиите от 1 януари с 10% без диференциация.

Работодателите не приемат предложенията на синдикатите за повече разходи, насочени към повишаване на доходите, стана ясно по време на дискусиата за цената на труда. Представители на бизнес организациите смятат, че Бюджет 2013 и сега е напрегнат и не дава гаранция, че ще се оправдаят прогнозите за приходната част.

„Ежегодно ръстът на средната работна заплата расте от порядъка на 8-10% за четирите години на криза, тоест не ръстът на доходите е основният проблем днес, а спадът на заетостта. И в годините на кризата ние имаме един от най-високите ръстове на работна заплата в ЕС”, коментира Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Дискусиата за цената на труда отвори и друг проблем – за нарастващия брой на т. нар. работещи бедни у нас. Близко една трета, около 27 на сто, от наетите в България, са нископлатени работници. По думите на Димитров те са основен източник за попълването на контингента на работещите бедни.

Според определението на Евростат това са нископлатени работници, които са наети на пълно работно време с брутна заплата под 67 процента от средната. „В България този контингент не намалява и достига около 600 хиляди души, които са в категорията на работещите бедни, а през кризата техният брой се увеличава”, заяви лидерът на КНСБ.

Такива са работниците в шивашката, текстилна, обувна и кожухарска промишленост, търговията на дребно, хотелиерството, ресторантьорството, социалните дейности, обслужването на сгради, озеленяването, селското и горско стопанство. По този показател страната ни е в челото на европейска класацията заедно Литва и Латвия, каза Димитров.

dir.bg

✓ **600 000 души у нас са работещи бедни**

<http://dnes.dir.bg/news.php?id=12146276>

Анонсът на финансовия министър за въвеждането на регионално минимално възнаграждение за нас е не само неприемлив, а и неразбираем, заяви президентът на КНСБ Пламен Димитров. 600 000 души са в категорията на работещите бедни. Средната заплата у нас изостава от тази в Румъния с 24%,

На дискусиата за доходите Димитров се обяви срещу **„тенденциозното и преднамерено прокламиране на различия в заплащането на труда**, базирани само на това къде живеем, а не на това колко и какъв труд вложим в това, което произвеждаме“.

Той съобщи, че **няма законно установен или колективно договорен** механизъм, за **регионални минимални заплати** в ЕС. Има някои регионални проекции и то в страни със силно развити колективни договорни механизми - като например Германия, добави Димитров.

Асоциацията на индустриални капитал в България /АИКБ/ предлага минималната работна заплата **да се договаря по икономически дейности**. Както се договарят минималните осигурителни доходи за различните икономически дейности и професии, по същия начин може да се договаря МРЗ между работодателя и синдикати, а за бюджетната сфера - да се определя от правителството. Това каза пред журналисти Васил Велев, председател на асоциацията.

Има механизъм за договаряне на МРЗ по икономически дейности, но няма такъв отработен по територии, освен това, ако един човек живее в един град, а работи в друг, какво става тогава, попита Велев.

Пламен Димитров посочи още, че нетният размер на минималната работна заплата с малки изключения **остава трайно около и под официалната линия на бедност**, което е предпоставка за поддържането на постоянния контингент на работещи бедни.

По думите му друг източник за попълването на този контингент са така наречените ниско платени работници, които Евростат определя като наети на пълно работно време с брутна заплата под 67 процента от медианната. В България **този контингент не намалява и достига около 600 000 души**, които са в категорията на работещите бедни, а през кризата техният брой се увеличава, заяви лидерът на КНСБ. Такива са работниците в шивашката, текстилна, обувна и кожухарска промишленост, търговията на дребно, хотелиерството, ресторантьорството, социалните дейности, обслужването на сгради, озеленяването, селското и горско стопанство. По този показател страната ни е в челото на европейска класацията заедно Литва и Латвия. **27 от наетите в България са нископлатени работници.**

Средната заплата в България вече е **24% по-ниска от тази в Румъния**, стана ясно още на форума.

[БНТ](http://bnt.bg)

✓ **Дебати за доходите и цената на труда**

http://bnt.bg/bg/news/view/86279/debati_za_dohodite_i_cenata_na_truda

Дискусиата за доходите се активизира заради предстоящото приемане на Бюджет 2013. Днес синдикалисти и работодатели обсъждаха каква е цената на труда и кое е по-важно - да растат доходите или да се увеличава заетостта.

Бяха разменени позиции и за идеята минималната заплата да се определя според регионите. Синдикатите я отхвърлят, а работодателите се застъпиха за диференциация по-скоро по браншове, отколкото по региони.

Лидерът на КНСБ Пламен Димитров предупреди, че ако управляващите не чуят позицията на синдикатите днес, утре ще трябва да я чуят от улицата. Димитров смята, че е крайно време в националния съвет за тристранно сътрудничество да започнат дебатите за доходите и цената на труда.

Пламен Димитров - президент на КНСБ: - Продължавам да питам кой и кога реши съотношението, че полицаят в България трябва да получава 1000 лева заплата, а учителят - 650. Не казвам, че е много или малко. Питам само как се случи.

По отношение на бюджета за следващата година синдикатите настояват за допълнителни мерки за увеличаване на приходите и за по-висок дефицит, за да могат да се посрещнат по-високи разходи: 330, а не 310 лева минимална заплата, повишаване на майчинските поне на 290 лева и на минималното обезщетение за безработица. За повишаване на пенсиите от 1 януари с 10% без диференциация.

Пламен Димитров коментира и тезата на управляващи и работодатели, че бедността у нас е относително понятие, щом спестяванията на българите се измерват в милиарди.

Пламен Димитров - президент на КНСБ: - Изследване на Световната банка показва, че 2/3 от българските домакинства нямат никакъв влог. Нямат спестявания - 0 лева. Тази 1/3 - другата, преобладават влоговете до 1000 лева. Ако това наричаме, че са забогатели българските домакинства, сигурно някой нещо е подвел министър-председателя. 27% от всички наети българи работят като работещи бедни.

Работодателите не приемат предложенията на синдикатите за повече разходи в бюджета в името на доходите, защото според тях, той и така

е напрегнат, без гаранция, че ще оправдаят прогнозите за приходната част.

Васил Велев - председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България: - Ежегодно ръстът на средната работна заплата расте от порядъка на 8-10% за 4-те години на криза. Т.е. ние продължаваме да твърдим, че не ръстът на доходите е основният проблем днес, а спадът на заетостта. И в годините на кризата ние имаме един от най-високите ръстове на работна заплата в ЕС.

Това може и да е така, беше казано в дискусиата, но и с това бързана България продължава да бъде последната в ЕС по доходи на хората.

[БНР](#)

✓ Разнобой между синдикати и работодатели преди Тристранния съвет

<http://bnr.bg/sites/horizont/Society/Bulgaria/Pages/1007tri.aspx>

Разнобой в позициите на синдикати и работодатели се очаква на предстоящото заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество, смятат експерти. Причината - несъгласието на работодателите с предложенията на синдикатите за повишаване на пенсиите с 10 на сто още от 1 януари, както и за увеличаване на бюджетния дефицит. Бюджетът за следващата година може да бъде по-смел, смята президентът на КНСБ **Пламен Димитров**. С мерки, които профсъюзът ще предложи, в държавната хазна ще влязат допълнително 900 млн. лева, освен предвидените 1,8 млрд. лева:

Тоест малко парички допълнително на входа, малко по-висок дефицит ще поискаме, до 1,7% от брутния продукт, и да вместим повишаването на пенсиите от 1 януари, повишаването на майчинските поне на 290 или пък 310 лева.

Предлаганите от синдикалистите мерки включват криминализирането на укриването на вноски да стане факт заедно с бюджета, увеличение на максималния доход за осигуряване до 2500 лв, а не 2200, което ще осигури 60 млн. лева допълнително и въвеждане на дознателски функции за служители в НАП.

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България **Васил Велев** обаче заяви, че тези предложения са неприемливи, тъй като не е сигурно, че следващата година ще има ръст на Брутния вътрешен продукт:

Заложени разходите по този начин при по-малък ръст или липса на ръст в икономиката и без това ще доведат до още по-голям дефицит. А никой не е казал, че следващата година ще е най-трудната от следващите три. И нашите опасения са, че бюджетът няма достатъчно буфери, които при несбъждане на тази прогноза и по-малко приходи, разходите неизменно трябва да се направят - след като пенсиите са увеличени, те трябва да се платят.

[factor-news.net](#)

✓ Отново разногласия преди тристранката

<http://www.factor-news.net/index.php?ct=1&id=28546>

Разнобой в позициите на синдикати и работодатели се очаква на предстоящото заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество, смятат експерти. Причината - несъгласието на работодателите с предложенията на синдикатите за повишаване на пенсиите с 10 на сто още от 1 януари, както и за увеличаване на бюджетния дефицит. Бюджетът за следващата година може да бъде по-смел, смята президентът на КНСБ **Пламен Димитров**. С мерки, които профсъюзът ще предложи, в държавната хазна ще влязат допълнително 900 млн. лева, освен предвидените 1,8 млрд. лева:

Тоест малко парички допълнително на входа, малко по-висок дефицит ще поискаме, до 1,7% от брутния продукт, и да вместим повишаването на пенсиите от 1 януари, повишаването на майчинските поне на 290 или пък 310 лева.

Предлаганите от синдикалистите мерки включват криминализирането на укриването на вноски да стане факт заедно с бюджета, увеличение на максималния доход за осигуряване до 2500 лв, а не 2200, което ще осигури 60 млн. лева допълнително и въвеждане на дознателски функции за служители в НАП.

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България **Васил Велев** обаче заяви, че тези предложения са неприемливи, тъй като не е сигурно, че следващата година ще има ръст на Брутния вътрешен продукт:

Заложени разходите по този начин при по-малък ръст или липса на ръст в икономиката и без това ще доведат до още по-голям дефицит. А никой не е казал, че следващата година ще е най-трудната от следващите три. И нашите опасения са, че бюджетът няма достатъчно буфери, които при несбъждане на тази прогноза и по-малко приходи, разходите неизменно трябва да се направят - след като пенсиите са увеличени, те трябва да се платят.

financebg.com

✓ **КНСБ: Никъде няма такава глупост "регионални заплати"!**

<http://www.financebg.com/index.php/%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F/%D0%98%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0/%D0%9A%D0%9D%D0%A1%D0%91-%D0%9D%D0%B8%D0%BA%D1%8A%D0%B4%D0%B5-%D0%BD%D1%8F%D0%BC%D0%B0-%D1%82%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B2%D0%B0-%D0%B3%D0%BB%D1%83%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82-%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B8-%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B8.html>

Анонсът на финансовия министър за въвеждането на регионално минимално възнаграждение за нас е не само неприемлив, а и неразбираем, меко казано.

Това заяви президентът на КНСБ Пламен Димитров по време на Кръгла маса "Заплащането на труда в България - предизвикателства и перспективи", организирана на днешния Световен ден за достоен труд.

Няма как да спазваме международни конвенции и норми, по които държавата е страна, ако **тенденциозно и преднамерено прокламираме различия в заплащането на труда**, базирани само на това къде живеем, а не на това колко и какъв труд влагаме в това, което произвеждаме, каза лидерът на КНСБ.

Той съобщи, че **няма такъв механизъм - законно установен или колективно договорен**, за регионални минимални заплати в ЕС. Има някои регионални проекти и то в страни със силно развити колективни договорни механизми - като например Германия, добави Димитров. Никъде в нормалния свят, към който ние се числим, няма регионални минималки заплати и затова няма как КНСБ да приеме подобен анонс, заяви президентът на КНСБ.

Асоциацията на индустриални капитал в България /АИКБ/ предлага минималната работна заплата /МРЗ/ в страната **да се договаря по икономически дейности**. Както се договарят минималните осигурителни доходи за различните икономически дейности и професии, по същия начин може да се договаря МРЗ между работодателя и синдикати, а за бюджетната сфера - да се определя от правителството. Това каза пред журналисти Васил Велев, председател на асоциацията. Той участва също в кръглата маса "Заплащането на труда в България - предизвикателства и перспективи", организирана от КНСБ. Има механизъм за договаряне на МРЗ по икономически дейности, но няма такъв отработен по територии, освен това, ако един човек живее в един град, а работи в друг, какво става тогава, попита Велев.

На кръглата маса президентът на КНСБ Пламен Димитров посочи още, че нетният размер на минималната работна заплата с малки изключения **остава трайно около и под официалната линия на бедност**, което е предпоставка за поддържането на постоянния контингент на работещи бедни.

По думите му друг източник за попълването на този контингент са така наречените ниско платени работници, които Евростат определя като наети на пълно работно време с брутна заплата под 67 процента от медианата. В България **този контингент не намалява и достига около 600 000 души**, които са в категорията на работещите бедни, а през кризата техният брой се увеличава, заяви лидерът на КНСБ. Такива са работниците в шивашката, текстилна, обувна и кожухарска промишленост, търговията на дребно, хотелиерството, ресторантьорството, социалните дейности, обслужването на сгради, озеленяването, селското и горско стопанство. По този показател страната ни е в челото на европейска класацията заедно Литва и Латвия. **27 от наетите в България са нископлатени работници.**

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ **МВФ понижи прогнозата си за ръст на световната икономика до 3,3%**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/212981_%D0%9C%D0%92%D0%A4+%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D0%B6%D0%B8+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D0%BD%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D1%81%D0%B8+%D0%B7%D0%B0+%D1%80%D1%8A%D1%81%D1%82+%D0%BD%D0%B0+%D1%81%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0+%D0%B4%D0%BE+3%2C3%25

Международният валутен фонд (МВФ) преразглежда своята прогноза за ръста на световната икономика през 2012 г., като я понижи с 0,1% до 3,3%, предаде ИТАР-ТАСС в неделя. За предстоящата 2013 г. прогнозата за увеличаване на съвкупния брутен вътрешен продукт (БВП) на всички страни по света също е понижена от 3,9% на 3,6%. През тази година в еврозоната ще се наблюдава икономически спад, като общият БВП ще се съкрати с 0,4%. Обаче през 2013 г. блокът на единната европейска валута ще възстанови ръста си, който ще е 0,2%, показват анализите на експертите от МВФ. В посока към понижаване е преразгледана и оценката за ръста на китайската икономика. През 2013 г. ръстът на БВП в Китай ще е 8,2% в сравнение с 8,4% според предишната прогноза. За Бразилия икономическият ръст през следващата година се очаква да бъде 4%, а за Индия - 6 на сто. Официалният доклад на МВФ с новите оценки ще бъде публикуван в близките пет дни.

Същевременно шефът на фонда Кристин Лагард похвали страните от района на Персийския залив за доброто управление на цените на петрола и валутните резерви. Това стана след среща с финансовите министри от шестчленния Съвет за сътрудничество на страните от Залива в саудитската столица Рияд. Там Лагард заяви, че износителките на петрол играят важна роля за стабилизирането на световната икономика и прогнозира устойчив растеж на държавите от региона. Но тя предупреди, че това ще става с по-слаби темпове през идните години, предадоха медиите.

[Вестник Капитал](#)

✓ **Цената на пропуснатите реформи**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/10/05/1920140_cenata_na_propusnate_reformi/

След цял мандат на отказ от важните реформи проектът на правителството на ГЕРБ за бюджет за следващата година изглежда като най-доброто, което може да се представи.

Въпреки че се изготвя в предизборен период, той нито раздува дефицита повече от позволеното, нито залага на твърде оптимистични прогнози за икономиката. Накратко, продължава да залага на вече придобилата митични измерения финансова стабилност. За сметка на това и този бюджет не променя нищо. Парите, които държавата ще събере от данъкоплатците през следващата година, ще се харчат точно толкова (не)ефективно, колкото и досега.

Съществената критика към бюджета е именно в сравнителен план - той балансира рисковете, но не провежда никакви нови политики. Ако беше реализиран първоначалният импулс и потенциал за реформи през изминалите години, сега държавните финанси можеха да изглеждат много по-добре. Ако бяха оптимизирани излишните разходи, сега можеше да се мисли и за повече пари за реформирани сектори, които да се превърнат в по-добри услуги за гражданите и бизнеса. А това означава по-висок стандарт на живот и по-добра бизнес среда. Вместо това бюджет 2013 е по-скоро бюджет на статуквото, където основната интрига е как да се финансира вече обещаното увеличение на заплати и пенсии. Затова и през 2013 г. правителството на ГЕРБ ще разполага с най-големия бюджет като номинална сума – почти 32 млрд. лв., или близо 39% от очаквания БВП (виж инфографиката). Повечето от прогнозираните 1.8 млрд. лв. допълнителни постъпления ще отидат за обещаното още преди месеци увеличение на пенсии и заплати, инфраструктура и образование. И не е изключено разходите да набъбнат още предвид продължаващите дебати за възнагражденията на силовите ведомства.

Но тъй като едва ли има смисъл да се пише елегия за изгубеното време, от днешна гледна точка в проектобюджета могат да се видят няколко тенденции. Те трудно могат да се позиционират точно в черно-белия спектър отсега. Но едно е сигурно - оттук нататък в наситените с желания за повече предизборни разходи дебати посоката може да е само в посока към по-тъмносивото. Ето и най-важните моменти:

1. Разходите: Очаквано, но не и стряскащо повече

Всяко ново правителство идва на власт с обещанието, че ще е по-различно от предходното. В края на мандата обаче всички управляващи независимо от политическите си възгледи и оцветяване си приличат по едно – обичат да харчат повече с идеята, че така ще бъдат преизбрани. ГЕРБ не прави изключение. Още през август министрите започнаха да подгръват аудиторията с обещания за по-високи доходи. Така от 1 април 2013 г. не на шега се увеличават всички пенсии, като средният ръст е 9.3%. Нужните допълнителни средства за това са 583 млн. лв. Повече пари ще има и за образованието – 212 млн. лв. А идеята е част от тези пари да послужат за увеличение на заплатите на учителите. Финансовият министър Симеон Дянков преди няколко седмици обяви, че ръстът ще е средно по 30 лв. Увеличава се и минималната работна заплата, минималната и максимална пенсия. Така предизборните обещания на управляващите набъбват почти до милиард – приблизително колкото е и заложеният дефицит в бюджета за догодина. Докато извърви пътя от финансовото министерство до второ четене в парламента обаче, бюджет 2013 може да претърпи и още изменения предвид вече заявените желания от ресорните министри за по-големи заплати в силовите ведомства и в здравеопазването.

Ако иска да удържи фискалната дисциплина, финансовият министър ще трябва да се вслуша в съвета на експертите от Международния валутен фонд (МВФ). А той е да се устои на натиска за общо повишаване на разходите, а всяко преизпълнение на приходите да се използва за увеличаване на фискалния резерв. В момента нивото му е доста над позволения минимум от 4.5 млрд. лв. Ръстът му се дължи на временния ефект от емисията еврооблигации на стойност 950 млрд. евро, пласирана от правителството през юли. След като България изплати с тях падежиращата в началото на следващата година първа голяма държавна емисия еврооблигации за 816 млн. евро, фискалният резерв отново ще изтънее. А той е един от трите източника за финансиране на дефицита в бюджета, в случай че дупката се окаже по-голяма от очакваните 1.3% от БВП. Другите два варианта да се финансира дефицит са поемане на нов дълг (нежелателно предвид следващите две големи плащания по международния дълг през 2015 и 2017 г.) или въвеждането на нови или по-високи данъци, което също не е препоръчително, защото може да задуши възстановяването на икономиката.

2. Приходите: Оптимистични наред всички рискове

По всичко личи, че приходите са били някак вторичната част от изготвянето на бюджета - първо е мислено къде и с колко искаме да вдигнем разходите, а после как и колко да набавим приходи. И тук се крие най-големият риск да не излязат сметките. Прогнозата на Министерството на финансите е българската икономика да расте с 1.9% от БВП през 2013 г., или малко повече от очакванията на експертите от МВФ, които залагат 1.5% ръст. Като основен двигател на растежа се залага на вътрешното потребление, освен това се очаква и на възстановяване на европейската икономика през втората половина на следващата година, което пък да повлияе на износа.

"Има и някои противоречия в доклада към проектобюджета: очакванията са спадът на заетостта да продължи, но с по-

малки темпове, в същото време се залага и ръст на потреблението. Всеки 5% ръст на паричната маса, съчетани с 1-1.5 млрд. евро инвестиции, дават 1% растеж в икономиката. И тъй като по тези показатели няма изменение, не е ясно откъде ще дойде икономическият растеж", твърди Любомир Дацов, който е бивш зам.-министър на финансите. Точната прогноза за икономиката догодина е важна, доколкото тя влияе и на сметките за очакваните приходи догодина, въпреки че Дянков заяви, че те са правени по-консервативно при 1.2% ръст. А очакваните приходи са с почти 1.8 млрд. лв. повече в сравнение с тази. Най-голям ръст се очаква от постъпленията от ДДС с близо 785 млн. лв.

"Явно е взета предвид тенденцията от тази година – на преизпълнение на заложените приходи от ДДС. Въпросът е, че всичко се базира на допускането, че ще има растеж, оттам повече потребление, от което пък следва и повече ДДС в бюджета. Тази прогноза обаче може да се разбие, ако проблемите в еврозоната останат нерешени", казва Георги Ангелов от "Отворено общество". Според него това, което липсва и в този проектобюджет, е сметки на база по-лош сценарий за развитието на икономиката и по-големи буфери, с които да се посрещне евентуален спад на приходите. "В изборна година обикновено бюджетът се изготвя при най-благоприятните допускания. Перспективата за мислене на политиките и чиновниците намалява много, а при смяна на правителство цялата администрация се разбърква и обикновено няколко месеца не работи ефективно. Това също може да има негативен ефект върху приходите", допълва Ангелов.

Подобно е мнението и на Петър Ганев от Института за пазарна икономика - заложените по-високи приходи от ДДС не са заради очаквана по-добра събираемост, а са на база очакване за по-високо потребление. "Идеята догодина да се съберат 1.8 млрд. лв. повече приходи стъпва на логиката, че след като ще се увеличат някои доходи – пенсии, минимална работна заплата и т.н., това ще доведе до по-високо потребление, и то без да се променя нивото на заетостта. Така че, ако е възможно отнякъде бюджетът да изгърми, тази опасност идва от неправилно прогнозирано вътрешно потребление или ниво на заетостта", убеден е той.

Според Дацов има и още един скрит риск – еврофондовете. По думите му управляващите наливат държавни средства в европроекти, за които има голям риск да не бъдат сертифицирани и Брюксел да не възстанови направените от правителството разходи. Държавата очаква да получи с 200 млн. лв. по-малко европейски средства догодина спрямо тази. Един от вариантите е да се очаква част от вече направените разходи да не се възстановят. Това обаче ще проличи, след като са минали изборите и на власт е ново правителство според Любомир Дацов.

3. Дисциплината: България харесва имиджа на финансова отличничка

"При сегашната икономическа ситуация осигуряването на фискална устойчивост е ключовият елемент в основата на икономическата стабилност, която е предпоставка за стимулиране на иновациите, инвестициите, повишаването на икономическия растеж и ограничаване на безработицата и инфлацията." Това високопарно изречение стои още в увода на доклада към проектобюджета. Изпълнението на бюрократски подредените думи в него от политиките обаче е много важно – без макростабилност няма как да се очаква бързо възстановяване на икономиката след кризата. А и ако България изглежда като "остров на стабилността" в региона, това ще ѝ гарантира място в сърцата на чуждите инвеститори и по-евтино финансиране – както за бизнеса и банките, така и по останалите големи плащания по дълга през 2015 и 2017 г.

Ако се погледнат показателите, по които Европа мери дали дадена държава успява да овладее публичните си финанси, през следващата година страната ни ще издържи теста и ще остане в редиците на отличниците. Заложеният дефицит от 1.1 млрд. лв. е с незначително увеличение (само с девет милиона) спрямо тази година. Заради планирания икономически растеж обаче отношението му към БВП ще спадне до 1.3% при 1.4% за 2012 г. Дори и прогнозата за приходите да не се окаже съвсем точна, рискът от толкова голям външен шок, който да изведе дефицита до нестабилни нива, е сравнително малък. Такова развитие би могло да дойде само от някакво катастрофично развитие в еврозоната, което обаче няма как да бъде обхванато в бюджета и би било съвсем обективна причина за прекрояването му в движение.

Все пак има отстъпление в сравнение с първоначалните намерения на финансовия министър догодина дупката в бюджета да е по-малка. Така целите за балансиран бюджет се изместват към 2015 г.

4. Реформите: Изгубени между обещанията и желанията за втори мандат

Предизборните бюджети се отличават с още една особеност – в тях обикновено никъде не се говори за реформи. Проектът за 2013 г. не прави изключение. Проблемът обаче е, че и това правителство не успя да направи нито една от големите и важни промени, за които даваше заявка в началото на мандата си – нито в образованието, нито в сектор сигурност или пък здравеопазване. Все пак има опит за стабилизиране на пенсионната система, но взетите мерки не решават проблема с хроничните дефицити в нея. Това може да се види и в проектобюджета на НОИ за следващата година, където над половината от приходите идват от данъци.

"Цялата държавна машина е така направена, че все по-голяма част от бюджета ще отива за заплати и пенсии. И тъй като не се инвестира в нови технологии, сме обречени на многолюдна администрация и полиция", твърди Ангелов. По-големият проблем обаче е в ефективността на похарчените пари. А без структурни реформи тя ще си остане ниска.

5. Фаворитите: Силовите ведомства винаги са с предимство

Ако има сектор, който се оказва най-големият печеливш през този мандат, това е "Отбрана и сигурност". Двете ведомства отново са с най-големите бюджети от всички държани структури – по над милиард. А общо за този сектор през следващата година държавата ще отдели 3.6% от БВП – малко повече от иначе обявеното за приоритет образование.

Освен това за "Отбрана и сигурност" е предвидено и значително увеличение на разходите – с 260 млн. лв., или 9.9%. От тези средства 220 млн. ще са за по-големи осигуровки на полицаите и военнослужещите. Ръстът на разходите обаче ще е чисто счетоводна операция и ще се компенсира с намаление на субсидията, която републиканският бюджет превежда

на осигурителната система. Целта е да се отчете реалният разход на държавата за силовите ведомства, който е общо 2.89 млрд. лв. Освен това продължават преговорите за по-високи заплати в МВР и военното министерство. А според източници от управляващите е много вероятно за целта да им бъдат дадени още пари. По-големият проблем обаче е раздутият и неефективен щат, особено в МВР.

"Около 97% от бюджета на МВР отива за издръжка и заплати. Така няма как да се увеличи ефективността на системата. Нужни са и инвестиции в технологии и оборудване", е мнението на Георги Ангелов.

Всички призови за реформиране на очевидно неефективната система на полицията обаче засега остават без ответна реакция.

Печеливши и губещи

Ако използваме стилистиката на финансовия министър Симеон Дянков и сравним бюджета с пица, тази година тя няма да е толкова постна. И макар да е най-голямата в менюто досега, тя все пак няма да стигне, за да засити апетитите за по-високи доходи по всички фронтове. За да се даде малко повече на някой, традиционно се взема от някой друг. Кои са по-големите печеливши и губещи от бюджет 2013?

Печеливши

Най-осезаемо предизборната щедрост на управляващите ще се усети от хората с най-ниски доходи. Замисленото повишение на пенсиите ще е от 1 април 2013 г. и ще е средно с 9.3%. Максималната пенсия ще се вдигне със 70 лв. до 770 лв., а минималната става 150 лв. Освен това още от началото на годината с 20 лв. до 310 лв. се увеличава и минималната работна заплата.

Повече пари ще получи и сектор образование. Разходите там ще достигнат 2.8 млрд. лв., или с 4.4% повече. От допълнителните средства 116 млн. лв. ще се насочат към средното и началното образование за повишаване на учителските заплати. С други 8 млн. лв. държавата ще увеличи субсидиите за висшите училища.

Строителните компании също ще се радват на повече държавни поръчки - в проектобюджета се залага увеличение на държавните инвестиции с 2% до общо 5.38 млрд. лв.

Не са подминати и исканията на вечно недоволните оператори на ваучери за храна, които догодина ще получат малко по-висока квота – 200 млн. лв.

Губещи

Най-големият губещ са икономически най-активните. От следващата година се увеличава максималният осигурителен праг с 200 лв. до 2200 лв., като така държавата реално ще намали техния разполагаем доход. Увеличават се и осигурителните прагове за някои браншове средно с 3.3%.

Има и няколко ведомства, чиито бюджети са леко орязани в сравнение с тази година (виж графиката). Без увеличение остават и някои от социалните плащания - детските помощи, еднократната помощ, която държавата изплаща на бременните жени, и еднократното подпомагане за новородени деца. Големият губещ обаче остава данъкоплатецът - и през следващата година парите му няма да се изразходват по най-добрия начин, а публичните услуги, които ще получи срещу данъците и осигуровките, които плаща, ще са същите.

Вестник Капитал daily

✓ Шарени минимални заплати

http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2012/10/07/1920994_shareni_minimalni_zaplati/

Минималната работна заплата през последните няколко години мърда смело нагоре. Сега министърът на финансите Симеон Дянков заяви, че тя може да бъде различна за различните райони – според безработицата там. Идеята ще се обсъжда на заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество през следващата седмица.

Икономисти коментираха, че идеята заплащането да се съобрази с безработицата в различните градове в страната като цяло е добра. Тя обаче няма да е особено ефективна, тъй като минималната заплата реално не е основното препятствие на пазара на труда.

В зародиш

Идеята е разумна и дава възможност за гъвкавост от гледна точка на това каква е икономическата ситуация в отделните райони. Но дали юридически това може да стане е въпрос на тристранния съвет, каза министър Дянков, цитиран от "Фокус". Той обясни, че има доста европейски държави, където такъв вариант се прилага. Част от тях обаче са федерален тип – примерно Германия, Франция също има такава практика, посочи министърът. Дянков допълни, че предложението не е негово или на Министерството на финансите, а е излязло от първоначалните разговори с представители на тристранката.

Идеята обаче все още не е във вид, в който могат да се коментират ефектите от нея. "Може да се направи формула: в районите с по-ниска безработица от средната за страната минималната работна заплата да бъде едни-каква си, а за райони с по-висока безработица - минималната заплата да бъде по-ниска", коментира Дянков в интервю за в.

"Стандарт". Не е ясно обаче дали се допуска тя да се увеличи в София, или само да бъде намалена в районите с по-слаб пазар на труда.

Половин решение

Реалното ограничение на пазара на труда са минималните осигурителни прагове. Те са много по-високи от минималната заплата и работодателите в различните браншове осигуряват заетите именно на тях, обясни Георги Ангелов от институт "Отворено общество". "Ако ще се започва такъв дебат, по-добре да е за реални проблеми на пазара на труда", каза още той. Минималната заплата получават няколко хиляди човека и няма смисъл заради тях да се правят тези промени. Ако се намалят минималните осигурителни доходи обаче, това би имало сериозен ефект, добави икономистът.

По-висок праг в сектор туризъм например може да не е проблем на пазара на труда в София и Бургас, но в по-слабо развити региони той е пречка и създава безработица, тъй като повишава разходите за труд на работодателите. В своя доклад от май тази година Европейската комисия също препоръчва "да бъде преразгледана системата за определяне на минималните осигурителни прагове, за да се постигне баланс между необходимостта недекларираният труд да намалее и необходимостта да се гарантира, че наемането на нискоквалифицирани работници не е прекалено скъпо".

По-радикално към въпроса подходиха и от Българската стопанска камара (БСК). "Предлагаме да се вземе по-смело икономическо решение – минимална работна заплата да съществува там, където държавата е работодател", коментираха от камарата. Регионалните различия водят до сериозното преливане на кадри към големите центрове, затова диференцирането на минималната работна заплата е една добра стъпка към предпазване на бизнеса от закриване на работни места. Освен това общините трябва да търсят допълнителни средства, за да запазват работни места, когато минималната заплата се увеличава, добавиха от БСК.

Връзката с безработицата

"Връзка между минималната заплата и безработицата няма", признава и Дянков. Той уточни, че от финансовото министерство са правили изчисления в кои браншове увеличаването на работната заплата може да повлияе негативно на бизнеса и са заключили, че минимална работна заплата от 310 лв. не би трябвало да е проблем за нито един от секторите. Увеличението обаче осветлява истинските доходи. Дянков обясни, че когато е заел поста министър на финансите, също е смятал както и представителите на бизнеса, че увеличаването на минималната работна заплата увеличава безработицата. В България обаче минималното заплащане е много по-ниско спрямо други държави, дори като съотношение от средното, добави той.

Увеличението на минималното заплащане обаче е особено вредно за по-нископлатените и нискоквалифицираните работници, тъй като работодателите винаги започват съкращения оттам, а на пазара на труда кризата въобще не е преминала. Това обясни Десислава Николова, главен икономист на Института за пазарна икономика. "Ако трябва да има минимална работна заплата за една икономика, колкото по-ниска и диференцирана е тя, толкова по-добре", добави тя. Както може и да се очаква, от синдикатите са твърдо против в някои региони да има по-ниско минимално заплащане. "Държавата трябва да определя минималната ставка, а нищо не пречи по региони на браншово ниво чрез колективни договори да се определят различни величини над нея", казва експертът от КТ "Подкрепа" Николай Николов пред вестник "Сега".

Идеята за различни минимални заплати едва ли ще намери подкрепа, смята пък управителят на Националния осигурителен институт (НОИ) Бисер Петков.

✓ Пенсионна зависимост

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/10/07/1921072_pensionna_zavisimost/?ref=novo24

Субсидиите от републиканския бюджет към общественото осигуряване ще достигнат рекордните 4.77 млрд. лв. през 2013 г. Това е с 11% повече, отколкото през тази година и показва колко по размер средства държавата ще пренасочи от данъците, които плаща частният сектор, към пенсионната система.

След отказа на ГЕРБ да реформира социалната сфера и заради предизборното вдигане на пенсиите, собствените приходи на осигурителната система покриват все по-малка част от разходите ѝ, а дефицитът ще се покрие от данъците, които плаща частния сектор.

За разрастващата се зависимост на осигурителната система от централните данъци предупреди в събота и председателят на Националния осигурителен институт Бисер Петков. В интервю за "Дарик" той обясни, че "за да може повишаването на пенсиите да не идва от приходите от данъци, осигуровките трябва да се увеличат двойно".

Пред Capital Daily той даде пример с новия модел, по който текущите осигуровки на военнослужещи и полицаи ще покриват плащанията за пенсионирания им колеги. За да стане това възможно, от догодина за работещите в сектора на сигурността държавата ще увеличи с 20% пункта осигуровките, които прави в тяхна полза, и на практика ще ги удвои.

Какъв е проблемът

Всяка година разходите на държавното обществено осигуряване надхвърлят приходите от осигуровки и дефицитът се субсидира от републиканския бюджет. През 2008 г. тройната коалиция маскира част от тази субсидия и я представи като осигурително включване, при което държавата осигурява всеки работещ с 12% от неговия осигурителен доход.

Тези средства и до днес се набавят от централните данъци, но също не са достатъчни, за да покрият дефицита, поради което държавата превежда и открита субсидия към НОИ. Без реформи този модел създава натиск за увеличение на данъците, а така България може да загуби и малкото си конкурентни предимства, с които привлича чуждестранните инвестиции.

В края на миналата година ГЕРБ представи план за свиване на дефицита в осигурителната система, при който с увеличаване на пенсионната възраст и ангажимент пенсиите да се увеличават само с темпа на инфлация, до 2020 г. дефицитът в пенсионната система ще изчезне. Това обаче означава жизненият стандарт на възрастните хора да се замрази, защото индексираният става по хармонизирания индекс на потребителските цени, който расте по-бавно спрямо реалната инфлация за България.

Допълнителни приходи

От увеличението на максималния осигурителен доход (от 2000 на 2200 лв.) през 2013 г. държавата ще събере допълнителни приходи в размер на 43.8 млн. лв., а пряко засегнати ще са повече от 100 хил. души с високи доходи, които ще плащат по-високи осигуровки. Средното повишаване на осигурителните прагове, договорено през лятото между синдикати и работодатели, пък е 3.3% и ще влее в бюджета допълнителни 27 млн. лв.

Непопулярни мерки

Председателят на НОИ защити и непопулярните мерки, които правителството предвижда. Така през 2013 г. замразени остават детските помощи, помощите за деца с увреждания и другите компенсаторни плащания, които до края на 2011 г. бяха вързани към размера на минималната работна заплата. Миналата година държавата повиши минималната заплата от 270 на 290 лева, а от 2013 г. тя ще се вдигне с още 20 лева до 310 лв. За да не увеличи държавните разходи, от началото на тази година всички плащания на държавата бяха отвързани и не се определят като процент от минималната заплата.

Според Бисер Петков обаче в замразяването на детските помощи имало и положителен ефект, защото така ще се стимулира връщането на майките на пазара на труда, а децата щели да се социализират (като се водят на ясла и детска градина – бел. авт.).

✓ НАП ще получава данни за банковите сметки на българи в Швейцария

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/10/07/1921071_nap_shte_poluchava_danni_za_bankovite_smetki_na/

Швейцария ще предоставя на България банкова и данъчна информация за български граждани, съобщи в петък финансовият министър Симеон Дянков. Информацията ще се предоставя и в обратната посока – от България към конфедерацията, ако нейни граждани държат средства в наши финансови институции. Обменът ще се осъществява на всеки три месеца, а отделно ще има и годишни доклади, допълни Симеон Дянков.

Първите справки от правителството в Берн ще пристигнат в България в началото на 2013 г. и ще съдържат информация за наличностите по сметки на български граждани в периода между октомври и декември 2012 г. Обменът на информацията ще се осъществява по силата на новото споразумение за избягване на двойното данъчно облагане.

То бе подписано на 19 септември и отменя предходното, което е от 1983 година и в което не се е предвиждал обмен на банкова информация. Информацията ще се предоставя в стандартизиран вид до НАП и от съпоставянето ѝ с данъчните декларации на българи данъчните ще преценяват дали има съмнения за укриване на доходи, при което да започнат и ревизии.

Източници от Министерството на финансите признаха, че и това споразумение ще има ограничен ефект, защото швейцарските банки предлагат като услуга и регистрирането на офшорни компании. Така, макар и парите в дадена сметка да принадлежат на конкретно физическо лице, формално те са собственост на фирма и информация за тези наличности няма да се предоставя на българското правителство.

В България доходите на физическите лица от лихви по банковите влогове са освободени от данъци, а след присъединяването на България към Европейския съюз от данъци се освободиха и доходите от лихви в банки на Европейския съюз.

В средата на септември обаче се разбра, че управляващите обмислят от догодина да въведат и данък върху лихвените доходи на физическите лица. Официално идеята бе отхвърлена от финансовото министерство, но депутатът от ГЕРБ и председател на бюджетната комисия в парламента Менда Стоянова я защити и посочи, че е по-добре да се обложи необлагаем до момента доход, ако държавата се нуждае от допълнителни приходи, вместо да вдига съществуващите в момента данъчни ставки.

Индиректно обаче финансовият министър също подкрепи идеята лихвените доходи да се облагат. В интервю за "Стандарт" от петък Симеон Дянков каза, че идеята "има смисъл, защото това е единственият пробив в плоския данък". Идеята на плоския данък е, че се облагат всички видове доходи – и на физически лица, и на юридически лица с един и същ процент, така че те да нямат интерес да местват от едно място в друго доходите си с цел да заобиколят данъчната система", коментира финансовият министър, но не посочи какви са намеренията на държавата в тази посока за следващата година.

[Вестник 24 часа](#)

✓ Дянков: Митниците са събрали пари за вдигането на пенсиите

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=1574986>

Парите, нужни за увеличаването на пенсиите догодина, идват от по-високи приходи от ДДС, заяви по време на парламентарния контрол **финансовият министър Симеон Дянков**.

Той отговори на въпроса на депутатката от Коалиция за България Емилия Масларова, която попита какви са намеренията на правителството за вдигане на пенсиите. "Увеличаването през 2013 г. ще е средно с 9,3 % и с близо 10% за пенсионирани до 2009 г.", каза Дянков. За 2013 г. планираме да съберем със 700 млн. лв. повече ДДС и да покрием увеличените пенсии, добави финансовият министър.

"Митницата под вещото ръководство на Ваньо Танов е събрала най-много акцизи и ДДС от началото на съществуването си. Затова винаги защитавам и безрезервно подпомагам г-н Танов във всичките му начинания", заяви още Дянков.

По-късно той връчи ключовете от 30 нови високопроходими автомобили на митническите разузнавачи. Идеята за диференцирана минимална работна заплата в различните градове е разумна и ще бъде обсъдена във вторник в тристранния съвет, каза още вицепремиерът. Според него така се дава възможност за гъвкавост според икономическата ситуация в отделните райони. "Юристите на тристранния съвет да проверят дали е възможно да стане, а икономически смятам, че е разумно предложение", каза вицепремиерът.

КНСБ е категорично против идеята за различни заплати по региони, заяви вицепрезидентът Йе Николай Ненков. Синдикатът получил уверение от финансовото министерство, че това няма да е за сметка на официалната минимална заплата за страната, а допълнителен критерий, но въпреки това синдикатът не бил съгласен, тъй като в регионите нямало кой да се договаря.

Тази идея налива масло в огъня на работодатели като Божидар Данев и Васил Велев, които отдавна искат да няма минимална заплата или да има само за държавния сектор. Това е опасно, тъй като не е ясно как ще се преговаря по регионите - по сектори, браншове или предприятия.

Ако няма синдикат във фирмата, има опасност шефът да даде 150 лв. и да извие ръцете на работника, предупреди Ненков. По думите му въпросът не е юридически, а социален и икономически.

Дянков заяви още, че идеята да се преместят митниците в Русе срещнала одобрението на хора от всички големи областни градове.

Той обаче бил наясно, че това може да става поетапно. Той отрече твърденията на Емилия Масларова, че заради масовите уволнения по митниците хората работели извънредно, без да получават по-високи надници.

Министърът разочарова червения депутат Михаил Миков, който настоя да има териториален офис на НАП в Силистра. "Ако сравните бюджета на здравната каса през 2009 и 2013 г., ще видите, че това е най-увеличеният бюджет от всички останали в държавата. С близо 1,2 милиарда лева повече има в бюджет 2013 г. Има и по-голяма събираемост на здравни вноски. Тази година - около 80 милиона лева допълнително ще влязат от тях". Така Дянков вчера отговори в парламента на въпрос на Ваньо Шарков от Синята коалиция.

✓ Минимална заплата по региони ще намали безработните

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=1577476>

Споменатата от вицепремиера Симеон Дянков идея за диференциране на минималната заплата по региони заслужава повече внимание.

Всъщност такава мярка е именно от типа структурни реформи, които сега прави почти цяла Европа и които са нужни на България за постигане на бърз икономически растеж - без това да означава, че това непременно е най-важната и значима необходима промяна.

Общият контекст е важен. От началото на кризата икономиката е загубила 460 хиляди работни места.

Безработицата е нараснала два пъти и половина. В такава среда очевидно приоритет е създаването на благоприятни условия за заетост. А минималната работна заплата, както и минималните осигурителни прагове (и двете ограничения имат сходен икономически ефект) са регулация, която ограничава договарянето.

Студентите по икономика учат още в първи курс, че когато за един продукт се наложи максимална цена се получават дефицити, а при минимална - излишъци. Ето защо задължителното минимално заплащане създава излишък от "труд" = На практика има работодатели, които биха платили за някаква дейност сума, по-ниска от действащата минимална заплата или осигурителен праг. В този случай някой безработен би могъл да работи срещу по-ниско възнаграждение, но сегашната система не позволява.

Контрааргументът е, че в момента тези нива са толкова ниски, че не създават реално затруднение. Многократно сме чували твърдения от типа "какъв бизнесмен е тоя, който не може да плати 300, 400 или 500 лева". Така обаче се пропускат два съществени факта.

1. Разходите за труд на работодателя са значително по-високи от това, което нетно получава работникът, не на последно място заради все още високите социални и здравни осигуровки. Но освен това, работникът изисква допълнителни разходи за работно място, инструменти, управление, добавя към работата на счетоводителя, трябва да се осигуряват и отчитат безопасни условия на труд. Уволненията пък не са никак лесни, и евентуалните бъдещи "разправии" - само вижте колко съдебни дела се водят срещу съкращения - трябва да се добавят към разходите.

И не на последно място, трябва да има и печалба, т.е. допълнителният доход да надвишава всички разходи и оценени рискове.

2. Психологически е по-лесно да се мисли за средни величини и "типични случаи", докато икономическият анализ използва маргинален (граничен) подход. Представяйки си "типичната" фабрика, магазин или строителна фирма, разглеждаме средната заплата в дадено производство и след като тя е по-висока от минималните прагове и заплата, приемаме, че пречка пред заетостта няма. Но да си представим един супермаркет, пред който има избор дали да наеме човек, който да подрежда количките на изхода - не особено решаващ процес, но все пак донякъде полезен. Това е работа, която не изисква квалификация, умения или физически усилия - би могла да се върши от ученик, възрастен или човек с леко увреждане и вероятно може да бъде с гъвкаво работно време. Ако минималните разходи за труд се сторят твърде високи, управителят няма да създаде това работно място. Въпросът е дали потенциалните кандидати за тази работа ще са по-доволни от малко пари, или ще предпочетат да не работят изобщо.

И точно тези аргументи подкрепят регионалната диференциация. В най-развитите икономически области средната заплата е от 50 до 100% по-висока от най-слаборазвитите - подобно сравнение е между област София и област Видин.

Още по-фрапантна е разликата, ако изберем някои от общините и градовете в рамките на областите. Затова минималната работна заплата и праговете имат слаб негативен ефект в София, докато във Видин, Монтана или Силистра те са съвсем близки до средните реални доходи за съответните работни позиции. На кого помага тази "защита на правата на работника" в град или село, където има 50 или 60% безработица (като вероятно голяма част от работните места са служба в общината, бюро по труда и полицията)?

Тук може да се каже, че целта не е само защита на работника, а по-скоро борба със "сивата заетост" и събиране на повече осигуровки. Но от безработните бюджетът не само не получава приходи, а и плаща различни помощи. Основни аргументи "против" са свързани с притеснението за "несправедливост". Не можело чистачката в Борован да получава по-малко от чистачката в София. Но такива различия и в момента съществуват - разликата ще бъде, че в Борован ще се появи може би ново работно място, макар и ниско платено, а не, че в София някой ще получи повече.

И като цяло, "равенство" няма - защото в някое планинско село се топлиш зимата на "безплатни" дърва от гората наблизо, докато в големия град плащаш по 200-300 лева за ток или парно.

Продължение на това разсъждение е страхът от миграция.

Но миграцията вече се случва - именно защото хората търсят региони с висока икономическа активност, работа и доходи. По-слабо развитите региони трябва да бъдат привлекателни - и вероятно в началото това ще е с по-ниски заплати. Но нископлатена работа и развитие на бизнеса е по-добър шанс за тях от никаква работа и бизнес и чакане на социални помощи.

Лъчезар Богданов, Индъстри Уоч